

menligningen sig ganske anderledes. Endelig vil Forslagets Formaal, at modarbejde Bureaukratiet og i Forening dermed Centraliseringen, uidentivt gaae aldeles tabt ved Landshøvdingens Stilling; thi en Landshøvding, som skal have den Indflydelse og den Virksomhed, som her er tillagt ham, for hele Nørrejylland, eller blot for hele Thyen og for hele Skjælland, vil være nødt til at omgive sig med et Personale og behandle sine Forretninger i Former, der ville medføre en langt mere besværlig bureaukratisk Indretning, end den, som nu omgiver vore Amtmænd. Endda tager jeg ingen Hensyn til hvormeget Landdagens Virksomhed og Forretningsorden kan besvære Sagernes Gang, og det vil ikke være ubetydeligt. Jeg sagde dernæst for det Tredie, at dette Lovforslag, hvis det vedtoges, vilde modarbejde en kraftig Statsregjering; det svækker den Virksomhed, hvorved Communalvirksomheden skal ledes i Overensstemmelse med hvad der gjælder for hele Landet og bringes i Samklang med eller underordnes. Statens høiere og almindeligere Formaal. Ogsaa her er det væsentlige Punkt jo iforveien udførlig omtalt, det er Landshøvdingen; men jeg kan dog ikke undlade at knytte nogle Bemærkninger til dem, der allerede ere gjorte. Der skal i Spidsen for Forretningerne i Landskredsen staae en Landshøvding, der er valgt paa 5 Aar og lønnes saaledes, som Landdagen bestemmer det, saa at Landdagen kan reducere ham til de allermeest indskrænkede Livs-Bilkaar eller give ham de meest lururiose, uden at Staten kan forlange, at han skal have en passende Stilling, for, uhindret af oeconomicke Hensyn, at kunne udføre sin Virksomhed. Der er sagt, at han skal stadfæstes af Kongen, men der er ikke sagt, hvilken Følge Kongens Forkastelse skal have, og det er idag ikke utydeligt, synes mig, udtalt, at denne Stadfæstelse kun skal være en Form. Denne Landshøvding er der dernæst ikke blot selv personlig givet en saa omfattende Virksomhed, men der er i § 35 givet ham en Magtfuldkommenhed, hvis Omfang paa ingen Maade kan beregnes, fordi Lovens selv er saa ubestemt, at man ikke kan vide hvad der skal tænkes ved Ordene. Det hedder nemlig, at Landshøvdingen skal udnævne eller vælge

Landskredsens øvrige Bestillingsmænd og Bestjente; men hvilke ere Landskredsens Bestillingsmænd og Bestjente; da det ikke er Communesfogderne? thi de udvælges ikke af ham, men, som det er foreskrevet, paa en anden Maade. Det er altsaa en aldeles ubestemmelig Række af Embedsmænd, som han skal udnævne. Der er givet ham et Patronat, hvis Omfang ikke kan beregnes, og naar der er sagt i Grundloven (§ 22) at Kongen udnævner alle Embedsmænd i det hidtilværende Omfang, men at Forandringer i denne Bestemmelse kunne skee ved Lov, saa tilstaaer jeg, at denne Forandring ved denne Lov forekommer mig at skee paa en meget kort og summarisk Maade, mere summarisk end det er godt og tilladeligt. Men dernæst skal denne Landshøvding være Mellemledet, ikke imellem Regjeringen og Communerne, men han skal være Mellemledet mellem Regjeringen og den hele Landsdeel, endog i de almindelige Regjeringsanliggender, og her er nu idag fremkommet et for mig i høieste Grad paafaldende Phænomen. I § 33 af Udkastet læser jeg: „derhos stilles han paa Statsregjeringens Begne og under Ansvar for denne i Spidsen for samtlige de Forretninger, som hidtil have paahvilet Overøvrighederne“; men idag har jeg hørt af Forslagsstilleren, at dette: „derhos stilles han i Spidsen“ ikke skal forstaaes som nødvendigt, men, som han kalder det, facultativt, at Regjeringen kan stille ham i Spidsen. Det har jeg sandfærdig ikke været istand til at læse ud af Ordene og troer ikke, at de kunne forstaaes saaledes. Naar han altsaa skal stilles i Spidsen for Forretningerne som Overøvrighed, saa skal altsaa Ministeren staae til Ansvar og, vel at mærke, ikke blot til Ansvar for det, han beordrer, thi den Ansvarlighed ville De, mine Herrer, dog ikke være tilfredse med, men De forlange, at han ogsaa sørger for, at Befalingen ogsaa bliver udført, at Ministeren ikke lader det blive derved, som det idag er sagt hyppigt skal være Tilfældet, at Embedsmændene gjøre hvad de ville; det gjøre nu de ikke; der er en og anden Embedsmænd, som overtræder sin Pligt, ligesaa vel som der er en eller anden Iffe-Embedsmænd, som gjør det, men Embedsmændene i Almindelighed skal man ikke sige det om, at de gjøre